

IZ SONČNE ZAMBIJE

Leto 26, Misijonska nedelja, 1996.

Slovenski laiški misijonarji s p. Stankotom

Misijonska nedelja nas poveže na široke planjave zrele žetve na Gospodovi njivi. Odprla se je Rusija, odpira se Vzhodna Evropa ter Daljni Vzhod. Kdo bo šel tja? Sv. Frančiška Ksaverija je gnalo tja. Delo je začel. Kdo ga nadaljuje? Delavcev ni! Pa marsikje tudi niso zaželeni. Zdi se, da ne moremo nič storiti. Morda nam ostane le molitev, ki predira tudi skozi najtrše stene in lomi vse ovire. Tu je Gospod žetve, ki pripravlja tla. V času, ki ga odredi, bodo delavci poželi Njegovo žetev v rekordnem času.

SPET DOMA V SVOJI SONČNI ZAMBIJI

Trikrat sončni: klimatsko, politično in pastoralno. Lahko na prste preštejemo dneve, ko ni sonca. Zambija je krščanska dežela; prave vojne pri nas tako ni bilo. Misijonarji še stalno prihajajo, a tudi število domačih duhovnikov in redovnic narašča.

Bil sem na trimesečnih počitnicah v domovini. Večkrat se nisem najboljšje počutil. Neka omotica me je spremljala. Srečanja so me utrujala. Po vrnitvi sem spet začutil svežino. Veseli me pastoralno delo. Sam sem se čudil, kako hitro sem se spet vživel v delo. Med mojo odsotnostjo so v Chungi preuredili dvorišče, postavili so tudi novo spovednico. Čudim se, kako sem vse mirno prenesel. Ljudje imajo spet vsak dan mašo; med mojo odsotnostjo so jo imeli le enkrat na teden. Maša me osvežuje; ljudje ob njej rastejo. Posebno lepe so otroške maše. Lepo je videti plesalke, ki jo poživljajo ob spremljavi imenitnih zborov.

Na koncu bi se rad zahvalil svojemu bratu Branku za gostoljubnost ob moji Zlati maši ter vsem, ki so pri njej sodelovali. Hvala pa tudi jezuitom ter vsem, ki sem vas srečal. Bog naj vas blagoslavlja.

p. Radko Rudež

GOSPODINJSKA ŠOLA

Za nama je že dobro leto bivanja v Zambiji. Doma bi to pomenilo celo večnost, tu pa čas tako hitro teče, da se komaj zavedaš, kdaj mine. Z gospodinjsko šolo sva pričeli letos februarja. V začetku je bilo le nekaj učenk, potem pa se je število počasi dvigalo. Sedaj je razred poln. Vsaka od udeleženk bi se hotela čim več in čim prej naučiti, da bi s pridobljenim znanjem kaj zaslužile in tako izboljšale življenje svojih družin. Učenke so stare od 18 do 30 leta. Med njimi so mamice, ki prihajajo v šolo kar z otroci.

Poučevanje je tu po eni strani precej enostavno, po drugi strani pa je potrebno veliko improviziranja ter učenja še dodatnih predmetov, predvsem matematike. Dekleta imajo zelo slabo

podlago iz šol in včasih ne poznajo niti razlike med 1 in 2 cm.

Z naslenjim šolskim letom planiramo, da bi sprejeli še eno skupino učenk. Uvedli naj bi pouk za kuhanje in ostale premete, ki so vključeni v program gospodinjske šole. Šolo bomo razširile, ako dobimo dodatni prostor. Učimo pa v učilnici, ki pripada bolnišnici ter o razširitvi ne moremo misliti. Moramo zgraditi novo gospodinjsko šolo, vsaj z dvema razredoma. Temelji so bili skopani in zaliti, plošča je vlita. Za ostalo pa rabimo pomoč. Upamo, da pride. Se vam priporočamo.

Katarina Ferjančič in Kristina Leskovec

KMETIJA RASTE

V Zambiji sem že skoraj sedem mesecev. Lahko sem že videla precejšnji del Zambije ter izkušala klimo, ki je drugačna, kakor doma. Tudi navade so drugačne. Ko je v naravi začelo goreti, sem se zamislila nad škodo, ki jo ognju povzročajo v Sloveniji in drugod. Tu pa ogenj in črne planjave, ki ostanejo, nikogar ne vznemirjajo. Zemlja potrpežljivo čaka prvega dežja.

Doma orjejo v jesenskih mesecih. Tu gremo v poletje, a ljudje orjejo in pripravljajo zemljo za setev. Pripravljamo se tudi na gradnjo okoli farme. Ne morem si predstavljati, kako bodo lahko prašiči ostali na prostem v deževni dobi. Radi bi zgradili prašičji hlev. Sama že komaj čakam prve plohe ali tudi nevihte, ki mi bo omogočila, da bom lahko začela dela na zelenjavnem vrtu in na misijonu, ki čaka ureditve. Upamo, da bomo pridelali dovolj sadja in zelenjave za bolnišnico ter za lastne potrebe. Ako se pridelaja kaj več, bomo prodali.

P. Stanko me je že spoznal z nekaterimi ljudmi, ki mi lahko svetujejo in priskočijo na pomoč pri mojem delu na vrtu, pri živalih in pri urejevanju okolja na misijonu. Tolaži me tudi to, da vse, kar posejemo, vzkljuje, zraste in obrodi. Tudi krompir.

Zelo sem se razveselila prvega daru z domače župnije Ihan. Denar se še kako rabi. Tu so projekti, pa tudi ljudje so revni ter povrh vsega tudi bolni.

Malaria jih redči, ker nimajo vsi možnosti priti pravočasno v bolnišnico. Vse lepo pozdravljam in vam želim vse najboljše za misijonsko nedeljo. Še naprej ostanimo povezani v molitvi.

Marija Anžič

DELAYNICE SO ZAŽIVELE

Po dobrih dveh letih in pol bivanja v Zambiji, bi lahko rekel, da sem tukaj že "stari maček". Pa ni tako. Vedno znova se učimo in spoznavamo ter prilagajamo drugačni kulturi, drugačnemu načinu življenja. Vsak dan nas lahko kdo preseneti s kakšno novo stvarjo, ki ji včasih pravimo tudi neumnost.

Po Klementovi vrnitvi v domovino v delavnicah nisem ostal sam. Pridružil se nam je g. Inambao iz plemena Lozi. Vrsto let je bil ravnatelj in lektor na gimnaziji. Nekaj let je delal tudi na mizarski šoli. Pomaga mi pri planiranju dela in pouka ter nadzira fante pri delu. Brez g. Inambava vsega dela, ki smo ga opravili, ne bi zmogli. Sedaj se fantje prihajajo vpisovat v šolo, ki jo odpremo še pred začetkom novega šolskega leta. Poleg fantov pa bomo zelo veseli tudi vpisa kakšnega dekleta, čeprav se fantje tej možnosti posmihajo. Po tradiciji so žene v podrejenem položaju. Pogoj za vse je končana gimnazija.

Kljub temu, da se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pri odpiranju nove šole zelo težko prebijamo skozi, so nam v veliko vzpodbudo pohvale, ki jih dobivamo. Ljudje pravijo, da so naši izdelki zelo kvalitetni. Trenutno v naših delavnicah izdelujemo okna za dve cerkvi in kovinsko strešno konstrukcijo za tretjo cerkev. Skupno gradimo sedem cerkva. Prav toliko jih še načrtujemo. Gradnja napreduje čimbolj ljudje sodelujejo. Omejujejo nas seveda finančna sredstva. In moje zdravje? Potem, ko lansko leto nisem bil nič bolan, sem imel v prvi polovici tega leta kar štirikrat malarijo. Prvič je bilo precej hudo. Moram se zahvaliti p. Stankotu, da me je rešil še hujšega! Šele sedaj sem si prav opomogel. Bog z vami!

Vaš, Andrej OTTO

PODRUŽNICA SV. TEREZIKE

Oktober je najbolj vroč mesec v Zambiji, torej vas lahko vse vroče pozdravim. Prvega oktobra, na sam god sv. Terezike so zidovi njene cerkvice pričeli rasti in prišli do vrha oken, medtem ko narava še vedno čaka dežja.

Moram vam povedati, da domači farani zelo sodelujejo. Pomagali so pri gradnji in tretji dan popoldan bili že tako utrujeni, da sta en betonski zidak nosila kar dva! Okoliški vaški poglavarji so nam- videč razvoj; namenili skoraj en kvadratni kilometer zemlje, za katero p. Stanko prav sedaj ureja zemljiško lastništvo. Upali smo na eno njivo, ki bi jo lahko uporabljal katehist in pozneje seveda duhovnik in na eno pobočje hriba, kjer bi bil čudovit križev pot v naravi. Dobili pa smo štiri njive in poleg hribčka, na katerem stoji cerkvice še dva druga! Lansko leto so nam domači farani posadili, pobrali in očistili sončnice iz katerih sedaj stiskamo kuhinjsko olje, ki se je nedavno podražilo za 100%, tako da v kuhinji kar precej privarčujemo. Farani so torej našo cerkvico res vzeli za svojo. Vendar pa smo pri gradnji vseeno popolnoma odvisni od vaše dobrote.

Tako se vam v svojem in v imenu naših ljudi zahvaljujem, dragi dobrotniki in vas vabim še druge, da se našemu delu pridružite!

Pa lep pozdrav iz sončne Zambije,

Edvin Šnobel

KRATKE NOVICE

P. MIHA DREVENŠEK je 15. septembra slavil 50-letnico življenja. Naj mu jih Gospod podvoji! Radio Icengelo, ki ga je on ustanovil, naj dolgo in uspešno oznanja veselje, pravičnost in mir.

P. LOYRO TOMAŽIN je prestal operacijo na prostati. Je okreval in se je že lotil dela na svojem novem delovnem mestu v župniji Mumbwa.

P. LOJZE PODGRAJŠEK se je moral sprijazniti, da ima prazna usta. Z dolnje čeljusti so mu namreč izpulili vse zobe; lotil se jih je bil gronolom. Z več

operacijami se bo praznina zapolnila, tako bo ostal tudi "na dobrem glasu".

Lani je **P. JOŽE GROŠELJ** mislil, da bo moral vse življenje loviti ravnotežje, ki ga je zgubljal. Letos pa lahko pove, da se mu je zdravje popolnoma izboljšalo. Hvala Bogu!

ŠTUDENTJE MEDICINE iz Slovenije so tudi letos obiskali Zambijo ter prakticirali svoje znanje v lusaški bolnišnici ter v Nangomi. **ŠTUDENTJE VETERINE** pa so vodili svoj program paralelno. Vsem se iz srca zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje. V praksi so izkusili Afriko. Imeli so priliko, da so čakali na konteiner s potrebščinami ter zdravili. Konteiner smo prejeli dva meseca po njihovem odhodu. Iskrena hvala vsem darovalcem.

VOLITVE SO TU: Kot v Sloveniji tako se nam tudi v Zambiji obetajo volitve. Vlada, ki so si jo Zambijci izvolili l. 1991. na svobodnih in demokratičnih volitvah, jih je razočarala. Ponovno bi hoteli spremembo. Prejšnji predsednik Kaunda se nam močno ponuja. Še ni jasno, ali bo kandidiral ali ne, saj mu vodeča stranka onemogoča kandidiranje. Priporočamo deželo in njeno vodstvo v molitve.

MR. ALLAN CHIRIMBOYI je umrl. Mr. Chirimboyi je bil eden od ustanoviteljev ANC (African National Congress), dolgoletni član zambijskega parlamenta za Mumbwo ter naš prijatelj. Preden ga je Kaunda l. 1989. dal na zapeček, je kot Minister za šolstvo preskrbel štipendije 4.000 zambijskim študentom po Evropi, Aziji in Ameriki. Sanjal je o "pravični Zambiji". Pokopali smo ga z vsemi častmi v Mumbwi na njegovi farmi v torek 8. oktobra. Z njim smo izgubili prijatelja in mentorja.

Izdajajo: Slovenski misijonarji v Zambiji.

Uredil: Stanko Rozman, S.J., Nangoma Mission Project, P.O.Box 01 NANGOMA, ZAMBIA
Tel./Fax: 260 1 800293